

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 0Er/724/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1211209190
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Halabrinová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2016:1211209190.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v zast. Advocate s.r.o., advokátska kancelária proti povinnému: O. A., U.. XX.XX.XXXX, E. XXXX/XX, R. o vymoženie uloženej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Súd exekúciu vedenú na Okresnom súde Bratislava II pod spis. zn.: 0Er/724/2011, a u súdneho exekútora: JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., pod spis. zn.: EX 5005/11, zastavuje.

II. Oprávnenému a povinnému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Dňa 30.05.2011 súd vydal poverenie č. 5102 098008, ktorým poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie vo veci hore uvedených účastníkov.

Dňa 04.02.2016 postúpil súdny exekútor tunajšiemu súdu podanie oprávneného Doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v súlade s ust. §243f ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti zo dňa 21.01.2016, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 21.01.2016.

Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opíše aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na

1. neprijateľné zmluvné podmienky,
2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo
3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

Podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1995-233>> je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1995-233>> do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

Podľa § 243f ods. 3 Exekučného poriadku exekúcie podľa § 243f ods. 1 sa odo dňa účinnosti tohto zákona odkladajú.

Podľa § 243f ods. 4 Exekučného poriadku exekúcie ak sa v konaniach podľa § 243f ods. 1 nepreukáže opak, platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1995-233>>.

Podľa § 243f ods. 5 ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie nedoplní v lehote podľa § 243f ods. 1, súd exekúciu zastaví.

Podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplní v lehote podľa § 243f ods. 1, súd preskúma či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1995-233>>, a ak exekúciu nezastaví, rozhodne o pokračovaní exekúcie.

Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov platného a účinného v čase vystavenia zmenky v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa čl. 2 písm. b) Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na účely tejto smernice, spotrebiteľ znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom, nevzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na strane spotrebiteľa ("ďalej len neprijateľná podmienka").

Podľa § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase vystavenia zmenky, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania

Podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zo 16.11.2010 vo veci POHOTOVOSTĚ, s.r.o. C-76/10 vnútroštátny súd má v každom štádiu konania vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcii (a nielen sankcii, ale akýchkoľvek zmluvných dojednaní) obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave.

Dňa 20.10.2009 oprávnený ako veriteľ uzavrel s povinným ako dlžníkom Zmluvu o úvere. Súd po preštudovaní súdneho spisu, kópie zmenky, a Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 25.01.2011 so spis. zn. SR 13284/10, ktorý je v predmetnej veci exekučným titulom má za preukázané, že žalobca - oprávnený a žalovaný- povinný zabezpečili svoj záväzkový vzťah (Zmluvu o úvere) zmenkou vystavenou dňa 20.10.2009, kde žalovaný- povinný vystupuje ako vystaviteľ a žalobca- oprávnený ako remitent. Po preštudovaní uvedených dokumentov súd dospel k záveru, že povinný ako dlžník mal v čase uzavretia Zmluvy o úvere a v čase vystavenia zmenky postavenie spotrebiteľa. Na základe uvedeného má súd za preukázané, že oprávnený ako veriteľ pri vyplnení zmenky porušil ustanovenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov platného a účinného v čase vystavenia a vyplnenia zmenky, nakoľko zmenková suma 852,45 eur presahuje 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Súd má za preukázané, že povinnému bol poskytnutý úver vo výške 400,- eur z čoho 30% je 120,- eur. Zmenka teda mohla byť vystavená len na sumu zodpovedajúcu zákonnému limitu, vystavená však bola na sumu 852,45 eur. Vzhľadom na uvedené súd zastáva názor, že takáto zmenka je v priamom rozpore so zákonom a predstavuje absolútne neplatný právny úkon podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Súd preštudoval Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatvorenej dňa 20.10.2009. Článok 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nazvaný Dohoda o vyplnení zmenky stanovuje: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky (ďalej aj ako vystaviteľ) vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi (ďalej aj ako remitent) vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Podľa právneho názoru Krajského súdu Prešov uvedeného v rozsudku so spis. zn. 7Co/339/2014 zo dňa 26.02.2015 Dohoda o vyplňovacom práve zmenky bola vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž nemá obligatórne náležitosti uvedené v ust. § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje vymáhať zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, čo ročne predstavuje 91,25 %. Takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dohoda o vyplňovacom práve zmenky bola uvedená vo všeobecných úverových podmienkach, teda vo formulári spracovanom právnym predchodcom žalobcu, pričom tieto podmienky žalovaná nemala možnosť ovplyvniť. Nepochybne teda táto podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom, či už pre spomínanú neplatnosť dohody o zmenkovom úroku alebo pre chýbajúce obligatórne náležitosti zmluvy. Ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Tento záver možno prijať aj s prihliadnutím na právny záver vyslovený v rozsudku NS SR zo dňa 06.05.2008 vydanom vo veci 4Obo/161/2007. Najvyšší súd SR mal za to, že z neplatnej úverovej zmluvy nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky a neplatnosť úverovej zmluvy vyvodil z nerovnosti podmienok účastníkov zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku. V súvislosti s rozhodovaním v tejto veci je možné poukázať i na rozhodnutie ESD zo dňa 14.03.2013 vydané vo veci C-419/2011. V tomto konaní napriek tomu, že tiež boli uplatnené práva zo zmenky, súd skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Dôležitý je aj list Európskej komisie zo dňa 25.04.2013 adresovaný Slovenskej republike s upozornením na nedodržiavanie spotrebiteľského práva EÚ, v ktorom sa v tejto súvislosti výslovne spomína spoločnosť POHOTOVOST' s.r.o.. Komisia

v ňom poukazuje na praktiky tejto spoločnosti, ktorými sa vymáhajú nezákonné pohľadávky založené na nekalých podmienkach a konkrétne sú spomenuté aj blankozmenky. Dohodu o vyplňovacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať neplatnú tiež pre obchádzanie zákona (§39 Občianskeho zákonníka). O obchádzanie zákona ide, ak právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácií zákona o spotrebiteľských úveroch, dôsledkom čoho je, že žalovaná by veriteľovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, Takýto postup žalobcu nemôže požívať ochranu (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Súd po preštudovaní úverovej zmluvy uzatvorenej dňa 20.10.2009 medzi povinným ako dlžníkom a oprávneným ako veriteľom konštatuje, že táto zmluva nemá obligatórne náležitosti uvedené v ust. § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy, čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd dáva do pozornosti aj Spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa zo dňa 20.10.2015 v zmysle ktorého: Pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

V zmysle uvedeného má súd za preukázané, že článok 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatvorenej dňa 20.10.2009 medzi povinným ako dlžníkom a oprávneným ako veriteľom umožňuje vystaviť povinnému zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy, pričom zmenkovú sumu vyplní veriteľ v rozsahu všetkých jeho peňažných nárokov voči dlžníkovi, ktoré podľa uváženia veriteľa vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Súd má preto na základe uvedeného za to, že v zmysle citovaného rozsudku Krajského súdu Prešov takéto zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky za stavu, že ide o spotrebiteľský vzťah, nebolo individuálne dojednané a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa a preto ho musí súd vyhodnotiť ako neprijateľné a tým aj neplatné podľa § 53 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka.

Súd sa taktiež stotožnil s právnym názorom uvedeným v citovanom rozhodnutí Krajského súdu Prešov, podľa ktorého pokiaľ ide o dohodu o vyplňovacom práve zmenky, táto ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o dôsledkoch vystavenia zmenky spotrebiteľa. Z uzatvorenej dohody žiadne informácie o dôsledkoch vystavenia zmenky pre povinného nevyplývajú. Oprávnený sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemôžu zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedľuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech povinného. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu odporuje požiadavka na podrobné znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu.

Na základe uvedených skutočností má súd za preukázané, že zmenka, titulom ktorej žalobca uplatňuje žalovanú sumu je neplatná, nakoľko bola vystavená v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1968 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov platného a účinného v čase vystavenia

a vyplnenia zmenky. Ďalej má súd za preukázané, že zmluva o úvere uzavretá medzi povinným ako dlžníkom a oprávneným ako veriteľom dňa 20.10.2009 nemá obligatórne náležitosti uvedené v ust. § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy čo má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V neposlednom rade súd ustálil, že článok 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka, čo má v zmysle citovaného rozsudku Krajského súdu Prešov za následok nielen neplatnosť Dohody o vyplnení zmenky, ale aj neplatnosť samotnej zmenky.

Súd záverom uvádza, že povinný ako fyzická osoba nekonal pri uzavretí vyššie spomenutej zmluvy o úvere v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Na základe uvedených skutočností má súd za preukázané, že povinný má v predmetnom konaní postavenie spotrebiteľa.

S poukazom na uvedené súd v zmysle § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekučné konanie zastavil.

O trovách konania oprávneného a povinného bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p.

O trovách súdneho exekútora súd rozhodne samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, dvojmo.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.